

Lan Arriskuen prebentzioaren egoera Hezkuntza Sailean

2005eko azaroan 10 urte beteko dira Laneko Arriskuen Prebentzio Legea onartu zenetik. Behar beste denbora da lege bat bete dadin, are gehiago administrazio publiko batez ari garenean. Urte hauetan guztietan sindikatuok saiatu gara Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saileko kudeatzaileak konbentzitzen lege hori bete dezaten. Legea betetzea enplegatzailearentzako legezko betebeharra izateaz gain, begi-bistakoa da beharrezkoa dela. Egungo errealitatearen errepasoak adierazten digu prebentzioa ez dela azaltzen hezkuntzako agintarien agendan ere. Eta bien bitartean, langileok lanpostuan osasuna galtzen diraugu: ahotseko arazoak, estresa, gihar eta hezurdurako minak (lunbalgiak, tendinitisak,..), alta goiztiarrak,... dira gure eguneroko ogia.

Honatx prebentzio-sistemako gabezia nagusiak:

ARRISKUEN EBALUAZIOA .

Ikasturteko 56 ikastetxetan egiten dira. Abiada honetan beste 10 urte behar izango genituzke

ikastetxe guztietan ezagutu ditzaten segurtasuneko ageriko arriskuak.

NEURRI ZUZENTZAILEAK ETA PREBENTZIOKOAK.

Dagoeneko ebaluatu diren ikastetxe askotan antzeman diren arrisku egoerek konpondu gabe diraute. Eta nahiz eta egoera asko errepikatu dagoeneko aztertu diren ikastetxeetan, eta beraz, arazoa orokortzat har daitekeen, ikastetxe bakoitzeko ebaluazioa egin dadin itxaron gabe, ez dago prebentzio planik ikastetxe guztietan hauen aurka jarduteko.

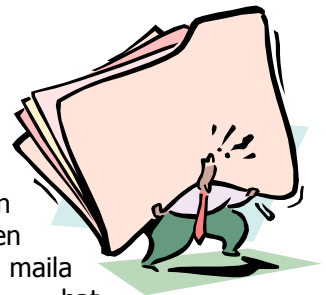
IKASTETXEETAKO SEGURTASUN LAGUNTZAILEAK.

Hauen ordu-kreditua oso urria da, eta ez dakar eskola-kargaren murrizpenik. Gauzak honela, oso zaila dute ezer egitea, baina hala ere, inork ez die eskatzen zerbait egin dezaten, seguru aski, jakin baitakite ordu-krediturik gabe ez dagoela mirakuluak egiterik. Ez dute zeregin argirik, ez eta dagoeneko abian diren jardueraprotokoloen gauzatzean ere.

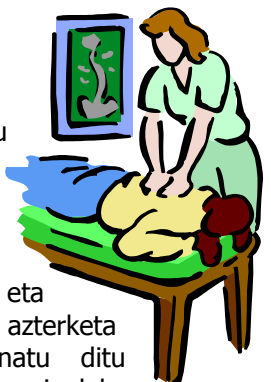
PREBENTZIO ZERBITZUA.

Zentroetako jardunaz egokiro ardura daitezen eta dinamiza ditzaten nahi badugu, logikoena maila ertaineko teknikari bat *Berritzegune* bakoitzean izatea litzateke; hau izanik beste gaietan ikastetxeei laguntza ematen dion unitate arrunta. Egun, EAE guztirako 7 besterik ez daude. Ez dira bete ere prebentzioko goi mailako lanpostu tekniko guztiak, ez eta aurreikusitako Osasuneko Oinarrizko Unitateak.

OSASUNAREN ZAINTZA. MEDIKU AZTERKETA

Legeak berariazko mediku azterketak egitea agintzen du lanpostu bakoitzean egon daitekeen arriskuen arabera. Prebentzio Zerbitzuak ahots arazoaren eta bizkar hezurreko lesioak azterketa egiteko protokoloak diseinatu ditu dagoeneko, baina ez dago inolako planifikaziorik aipatutako azterketa egiteko (hamaikatxo urtez itxaron egon barik). Oraingoz ez dago arrisku psikosozialeen eragina aztertzeko protokolorik (estresa, burnout, jazarpena,..); ez egotekotan, arlo honen arduradunik ere ez dagoelako.

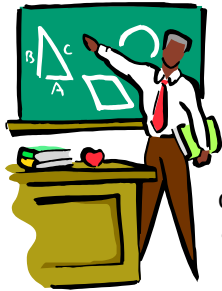

LARRIALDIETARAKO PLANA.

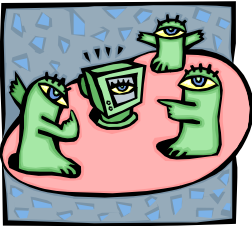
Hezkuntzako Prebentzio Zerbitzua sortzean, Barne Sailak simulazioak gainbegiratzeko eta antzemandako arazoentxostenak egiten zituzten enpresak ordaintzeari utzi dio. Hezkuntzak dio Barne Sailak eutsi beharko diola zeregin horri. Kontuan da, batzuk ezin dutelako eta beste batzuk nahi ez dutelako, azkenean, inor ez da arduratzen dagozkion simulazioak eta txostenak egiteaz.

LANEKO ARRISKUEN PRESTAKUNTZA PLANAK LANGILEENTZAT.

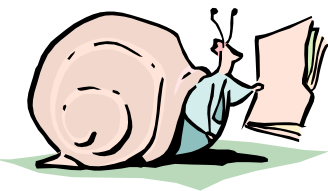
Legeak behartzen du langileak presta daitezela lanari eragiten dioten arriskuez eta hauei nola egin aurre. Dena den, gai honetan egiten den prestakuntza-eskaintza oso mugatua da, eta ez dago planifikaziorik langile orori hel dakion bidezko epean.

LANGILEEN PARTE HARTZEA.

Prebentzio ordezkariak ez dute ez baliabide materialik, ez ordurkrediturik 700 zentrotan sakabanatutako 25.000 lagunentxostenak beharrei erantzuteko. Honez gain, zentro bakoitzean segurtasun eta osasun batzorde bat egon beharko luke zentroetako eta baita azpikontratutako enpresetako langile guztien parte hartzea berma dadin. Honela, guztion artean, zentro bakoitzean, mahaigainera litezkeen arazo guztiak azter ditzagun eta dagozkion irtenbideen inplementazioan parte har dezagun.

Ondorioa.

Erradiografia honen irudia oso kezagarria da. Begi-bistakoa da behintzat Hezkuntza sailean erabaki dezaketenen ez dutela arazo hau seriotasunez hartu.

Horrexegatik, ELA, STEE-EILAS eta LAB sindikatuok egoera honi 180 gradutako bira eman nahi diogu. Hezkuntza Sailaren ardura bere gain hartuko duen talde politiko berriak bere lehentasunen artean, laneko arriskuaren prebentzioa har dezan nahi dugu. Laneko Harremanen Prebentzio Legeak ezartzen dien betebeharrak, milaka pertsonen enplegatzaile eta ikasleen segurtasun arduradunak izanik, ez betetzeari utz diezaioten.

Helburu hauek gauzatzearren, sindikatuok egin ditzakegun salaketez gain, langile eta ikastetxeetako laguntza behar dugu. Kudeatzaile berriak Klaustroetan edota Eskola Kontseiluan onartutako ehunka salaketeekin eta langileen milaka salaketeekin topa daitezela nahi genuke. Eta kudeatzaile berri horiek ez ditzaten gure salaketak zuzenean zakarrontzira botatzeko tentaldirik izan, eraman ditzagun aipatutako salaketak Lan Ikuskaritzara eta Lanerako Segurtasun eta Osasunerako Euskal Erakundera (OSALAN): bi erakunde hauei baitagokie lan arriskuaren prebentzio arloan legeria betetzeko zaintza. Honekin batera doakizue salaketak egiteko inprimaki-eredua.

Administrazio publikoei eginiko salaketa funtsezkoa bada gure zeregina segurtasun eta osasunez gara dadin, ez dugu ahaztu behar ere lantokian bertan darabilgun esku hartzea indartu behar dugula. Langileak benetan nahas daitezela honetan egin beharko dugu: osasuna galtzen dugun lekua ezagutu, lantoki berean salatu egoera hau eta lankideei zein ikastetxe berari jakinarazi.

Ezin dugu kexuka isilean iraun. Ez gaitzezke fida hezkuntza agintaritzari berria berak aurrekoek izan ez duten ardura edo jarrera izango dutenik. Hauen mahaiak salaketez eta ikastetxeak borrokez eta planteamendu zehatzez bete behar ditugu (duintasunez eta segurtasunez lan egin dezagun). Gure ahotsa ezagutarazi behar dugu. Jakin dezaten langileok egoera honekin aspertuak gaudela. Gure segurtasun eta lan-osasun eskubidearen alde egin behar dugu.

ELA, STEE-EILAS, LAB